

A TÍZ TESTVÉR, A CSALÁDI ZENEKAR, ÉS A KÜRT

Benyus János kürtművész 2007-ben diplomázott, de már hat éve tagja a MÁV Szimfonikusoknak. A Zeneakadémia Baráti Körének támogatásával utazott tavaly augusztusban Dél-Koreába, a Nemzetközi Rézfúvós Versenyre, ahol a második helyezést érte el.

- A próbaterebben láttam a hangszerét. Elég súlyosnak tűnik, hány kiló?

- Nem tudom pontosan, de tényleg van súlya. Ez egy egyszerű duplakürt, vannak ennél nehezebbek, de könnyebbek is. Azért kell hozzá kondíció.

- Gyerekkorában hogy tudta megemelni?

- Nem a kürt volt az első hangszerem, hanem a zongora, még a konzervatóriumba is azzal felvételiztem. Ötödik osztálytól párhuzamosan kürt órákra is jártam, ennek ugyanis időbeli korlátai is vannak. Csak akkor lehet elkezdni, amikor már kialakul a fogazat, meg a hangszeret is elbírnjuk. Persze először még ül az ember, vagy letámasztja a kürtöt. Meg az is igaz, hogy eleinte kisebb hangszerrel játszottunk.

- És miért éppen a kürt? Valaki javasolta, vagy Ön érzett vonzódást?

- Eredetileg trombitálni szerettem volna, de egy ismerősöm azt mondta, hogy egyszerűbb kürtről átmenni trombitára. Így kezdődött, de van egy másik oka is. Tízen vagyunk testvérek, hat lány, négy fiú, és a családi zenekarunkba mindenféleképpen kellett már valamilyen rézfúvós hangszer. Szóval, ez is közrejátszott, így a két legkisebb gyerek, én és az öcsém, ezt választottuk. Egyébként két helyre jelentkeztem, a váci konzervatóriumba felvettek zongora, Pesten pedig kürt szakra. Akkor döntöttem végleg a kürt mellett.

- Ezek szerint már csecsemőkora óta zenét hall otthon. A szülei muzikusok?

- Nem hivatásosok, de mindketten imádják a zenét, remekül hegedülnek és zongoráznak.

- Hányféle hangszer van a családi zenekarban?

- Mindannyian tanultunk zongorázni, aztán van bőgő, cselló, három hegedű, brácsa, fuvola, oboa és a két kürt.

- A testvérei közül hányan lettek muzikusok?

- Mind a kilencen. Egyébként hetente próbálunk a családi zenekarral, még akkor is, ha a különböző elfoglaltságai miatt nem tud mindig mindenki eljönni. Benyus Testvérek Kamaraegyüttes néven már több fellépésünk is volt, kiállításokon például, de templomi koncertet is adtunk már.

- Gondol néha szólókarrierre is, vagy annyira megszokta már az együtt-zenélést, hogy csakis a zenekari létet tudja elképzelni?

- Inkább szimfonikus műveket hallgattam, először ezek maradtak meg bennem. A hangszer szőlisztikus oldala csak később jött, aztán a kettő együtt fejlődött. Szólózásból megélni egyébként világszerte nagyon nehéz, úgyhogy ebben nem lehet gondolkodni, ez nem perspektíva. Két-három alkalommal játszottam már zenekarral szólót, de ez nem rendszeres. Ez persze nem baj,

mert szeretem a zenekari életet, szeretek együttmuzsikálni. Már hat éve játszom a MÁV Szimfonikusoknál, nagyon jól érzem magam, és néha más zenekarokhoz is hívnak kisegíteni.

- Gondolom, egészen másfajta élmény szólózni, és megint más a zenekari munka?

- Igen. Szólóban a saját elképzeléseim szerint játszom, meg tudom mutatni, mit gondolok egy-egy műről. A zenekarban viszont az a legfontosabb, hogy tudj alkalmazkodni. Néha szinte teljesen el kell tűnni, máskor meg, ha olyan állások vannak, meg kell tudni jelenni. Nagyon izgalmas.

- A zeneirodalom mennyire bánt nagylelkűen Önökkel?

- Jóval kisebb az irodalmunk, mint mondjuk a zongoristáké vagy a hegedűsöké, de azért van választék és újdonságokat is lehet találni. Ma is íródnak kortárs művek versenyekre is, most diplomázik majd az egyik zeneszerző ismerősöm, aki éppen kürtversenyt ír, azt kell majd bemutatni.

- Az Akadémia második évében kezdett versenyekre járni, úgyhogy van rutinja. Milyen volt ez a dél-koreai verseny?

- Kétévente rendezik meg, már jártam ott 2006-ban, akkor harmadik lettem. Miután lediplomáztam, új célokat akartam keresni, amelyekért megint érdemes gyakorolnom. Elkezdtem a felkészülést, közben visszamentem a volt tanáromhoz, Friedrich Ádám professzorhoz, és megkértem, hogy ő is hallgasson meg. Nagy szükségem van ilyenkor a kontrollra. A versenyek alatt egyébként néha jobban izgulok, néha kevésbé, most éppen nyugodtabb voltam. Három kör volt, az első fordulóban egy Bach szvit egyik tételét kellett eljátszani, mellette pedig egy Haydn kürtversenyt, a másodikban egy francia divertimentot és egy Wienawski szólódarabot, a döntőben pedig a Gordon Jacob kürtverseny volt a feladat. A zsűriben nyolcan ültek, köztük az igen híres „Amerikai kürtkvartett” tagjai. Végül második lettem. Nem sok szabadidőnk maradt, de Jeju szigetén, ahol a versenyt tartották, egy kicsit körbe tudtam nézni, és egyszer a tengerparton is voltam.

- Egy hónappal később már egy következő versenyen indult, mégpedig Olaszországban, Sannicandro di Bari-ban. A koreai versenytársai is ott voltak?

- Igen, találkoztam egy másik kürtössel, akivel együtt voltunk Koreában, kínai származású ausztrál fiú, aki most épp Berlinben tanul. Abszolút nemzetközi világ ez.

- Az olaszországi versenyt megnyerte. Itt mi volt a feladat?

- Az első fordulóban például Nino Rota egyik művét kellett játszani, a Castel del monte-t.

- A filmzeneszerzőt, aki Fellinivel dolgozott?

- Igen, ez nekem is meglepetés volt. Játszottunk még egy Haydn kürtversenyt, ugyanazt mint Koreában, és egy Cherubini szonátát. Még egy pár évig tudok majd versenyekre járni, és ezt szeretném is kihasználni.

- Miért fontos ez?

- Mindig kell, hogy legyen egy új célom, amiért küzdhetek, amiért gyakorolhatok, amiért érdemes fejlődni és megméretetni magam.

- És mikor lesz a következő verseny?

- Áprilisban, de azt kihagyom. A kisfiunk születésénél mindenképp jelen akarok lenni.

Bokor Gabriella

MADARAS GERGELY ÚTIBESZÁMOLÓJA

Kedves Baráti Kör!

2008. június 10. és augusztus 17. között a Zeneakadémia Baráti Körének nagyvonalú segítségével az Aspen Music Festival and School (AMFS) világhírű karmesterprogramján vehettem részt: az American Academy of Conducting at Aspen hallgatója voltam.

Fotó: Bozsó Anárás

A programon a vezető tanárom és mentorom David Zimman volt, aki az AMFS fesztivál művészeti vezetője – és a zürichi Tonhalle Zenekar zeneigazgatója. Az American Academy of Conducting at Aspen (továbbiakban AACA) egy nemzetközileg elismert és nagyrebecsült program: évente 230 fiatal karmester jelentkezik. A beküldött anyagok alapján (DVD, életrajz, referenciák, ajánlások) választják ki azt a tizenhét karmestert, akik részt vehetnek az AACA nyári akadémiaján, és akiknek az Aspenbe való kiutazáson kívül mindent biztosítanak a kurzus kilenc hetére: szállást, ellátást, tandíjat.

Az intenzív két hónap alatt napi egy, néha két szolgálatban egy komplett szimfonikus zenekar állt rendelkezésünkre. Hetven művel foglalkoztunk a szimfonikus zenekari repertoárból: a legjátékosabb szimfóniákkal, szimfonikus költeményekkel, szvitekkel, versenyművekkel a barokktól a 20. századig. Hét zenekari hangversenyünk volt egy kétezer fős hangversenyteremben (ezek közül én négyen vezényeltem), két operaprojekt előkészítésében és egy CD-felvételen vettünk részt karmesterként. (Ez utóbbin fiatal szerzők új műveinek felvételét készítettük el). A kurzust színesítette egy filmzene-vezénylési program, ahol elsajátíthattuk, hogyan történik egy szimfonikus zenekar kottából való játékának és egy hangtalan filmnek másodpercre pontos össze-egyeztetése; milyen problémák és megoldandó feladatok merülnek fel egy karmester számára ilyen projekteknél.

A rendelkezésünkre álló zenekar hetente más hangversenymesterekkel dolgozott: megfordult nálunk és tanácsokkal látott el minket többek között a Los Angeles Philharmonic, a Cleveland Orchestra és a St. Louis Symphony koncertmestere is. A zenekarban kötelező volt minden karmesternek hangszeresként is részt venni (a felvételi processzus kiemelt része volt, hogy karmesteri DVD-nk mellett hangszeres tudásunkról CD-felvételt is küldjünk): így a zenekar második fuvolistájaként hetven repertoárművet sajátítottam el.

Az AMFS fesztivál az USA legnagyobb klasszikus zenei fesztiválja. Kilenc héten keresztül számos híres szólista és karmester lép fel a rendezvényeken. A világhírű szólisták közül hallhattam többek között Joshua Bell, Sarah Chang, Gil Shaham, Emmanuel Ax és Julia Fischer hangversenyét és felkészülő próbáit. A fesztivál vendégkarmesterei pedig minden héten egy-egy szemináriumot tartottak a karmesterosztályunknak, így alkalmam volt személyesen megismerkedni Alan Gilberttel, a New York-i Filharmonikusok új zeneigazgatójával, Leonard Slatkinnal, James Conlonnal, Ingo Metzmacherrel, James DePriesttel, Marin Alsoppal, és Nicholas McGeggannel.

Az American Academy of Conducting at Aspen egy olyan referencia, amellyel fontos kapuk nyílnak meg számomra, mint fiatal karmesternek. Többek közt az AACA programon elsajátított tapasztalataimra hivatkozva hívt meg a rangos Wien Modern fesztivál, ahol 2008. novemberében Karlheinz Stockhausen zeneszerző „Stop” című művének osztrák ősbemutatóját vezényelhettem Bécsben. És egy nagy örömhír ért december 20-án: a Bostoni Szimfonikus Zenekar nyári akadémiaja, a Tanglewood

Music Center sok száz jelentkező közül kiválasztott, hogy 2009 nyarán „Conducting Fellow”-ként vegyek részt programjukban James Levine, Kurt Masur és Herbert Blomstedt tanítványaként és asszisztenseként. Ezt a lehetőséget minden évben három fiatal karmester kapja meg; az „öregdiákok” között megtalálható Leonard Bernstein, Zubin Mehta, Seiji Ozawa és Christoph von Dohnányi.

Ez is egy olyan életre szóló lépcsőfok számomra, amit többek között az American Academy of Conducting at Aspen programon megszerzett tapasztalatomnak és referenciáimnak köszönhetek. Az pedig, hogy 2008 nyarán az AACA programban részt vehessek, a Liszt Ferenc Zeneakadémia Baráti Köre tette számomra lehetővé. Ezúton szeretném ezt a nagy ajándékot teljes szívből megköszönni!

Madaras Gergely

LFZE V. éves hallgató